

Informace o vyplacených dávkách v rezortu MPSV ČR
v lednu 2021

Obsah:

1) Dávky důchodového pojištění	2
2) Dávky nemocenského pojištění	3
3) Podpory v nezaměstnanosti	5
4) Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči	6
5) Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče	9
6) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky	12
7) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	13

1) Dávky důchodového pojištění

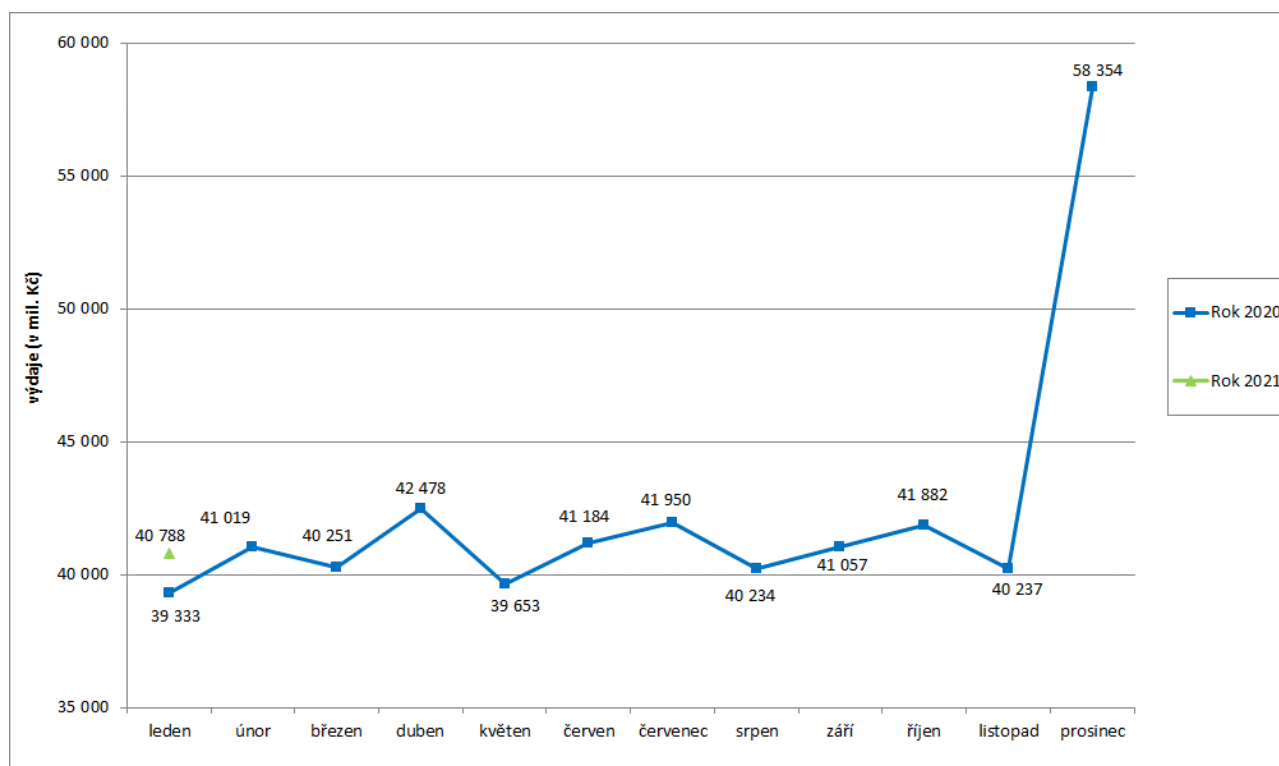
- **Výdaje na důchody** dosáhly v **lednu 2021** podle údajů ČSSZ úrovně cca **40,8 mld. Kč**.
- V **lednu 2021** proběhla **valorizace důchodů** – základní výměra byla zvýšena o 60 Kč na 3 550 Kč a procentní výměra byla zvýšena o 7,1 %, tj. u průměrného důchodu o 779 Kč. Výdaje na **valorizaci důchodů** za měsíc **leden 2021** činily **2 308,6 mil. Kč**.

Tabulka 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2020	státní rozpočet
Rok 2021 (v mil. Kč)		40 788												x	502 800
Rok 2020 (v mil. Kč)		39 333	41 019	40 251	42 478	39 653	41 184	41 950	40 234	41 057	41 882	40 237	58 354	507 631	509 010
Rozdíl	v mil. Kč	1 456													
	v %	3,7													

Zdroj: ČSSZ

Graf 1.1: Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění

Tabulka 1.2: Vývoj počtu důchodců a vyplacených důchodů podle druhu důchodu

Druh důchodu	Počet důchodců (v tis.)		Meziroční index v %	Počet vypl. důchodů (v tis.)		Meziroční index v %
	leden 2020	leden 2021		leden 2020	leden 2021	
Starobní	2 417,3	2 398,6	99,2	2 493,8	2 476,7	99,3
Invalidní	418,8	416,9	99,5	429,5	427,4	99,5
<i>III. stupeň</i>	172,9	167,5	96,9	176,3	170,7	96,8
<i>II. stupeň</i>	75,4	76,6	101,6	78,3	79,4	101,4
<i>I. stupeň</i>	170,5	172,9	101,4	175,0	177,3	101,3
Vdovský*	21,0	20,3	97,0	543,5	534,6	98,4
Vdovecký*	5,1	4,9	95,0	100,1	98,7	98,6
Sírotčí	38,1	38,7	101,6	39,6	40,2	101,5
CELKEM	2 900,2	2 879,4	99,3	3 606,6	3 577,6	99,2

Zdroj: ČSSZ

* ve sloupcích „Počet důchodců“ jsou uvedeni pouze příjemci sólo vyplácených důchodů

Pozn.: ukazatel „Počet důchodců“ zahrnuje důchodce v ČR, ukazatel „Počet vypl. důchodů“ zahrnuje rovněž výplaty do ciziny.

Tabulka 1.3: Vývoj výdajů na důchody podle druhu důchodu

Druh důchodu	Vyplaceno v období (mil. Kč)*		Meziroční index v %
	leden 2020	leden 2021	
Starobní	32 857,1	34 127,1	103,9
Invalidní	4 060,5	4 130,6	101,7
<i>III. stupeň</i>	2 165,0	2 165,9	100,0
<i>II. stupeň</i>	638,5	669,9	104,9
<i>I. stupeň</i>	1 256,9	1 294,7	103,0
Vdovský	1 860,9	1 906,8	102,5
Vdovecký	247,2	255,7	103,4
Sírotčí	306,7	326,0	106,3
CELKEM	39 332,5	40 746,2	103,6
Jednorázový příspěvek důchodci**	0,0	42,1	x
CELKEM výdaje na důchody	39 332,5	40 788,3	103,7

Zdroj: ČSSZ

* bez záloh poštám

** na základě ust. § 2 zák. č. 469/2020 Sb., o jednorázovém příspěvku důchodci, v platném znění, přiznán mimořádný jednorázový příspěvek k důchodu ve výši 5 000,- Kč (hromadně vyplácen v prosinci 2020)

2) Dávky nemocenského pojištění

- **Výdaje na dávky nemocenského pojištění činily v lednu 2021 cca 4,4 mld. Kč** (tj. 10,3 % čerpání z částky státního rozpočtu – 43 100,0 mil. Kč). Při **meziročním** porovnání se jedná o nárůst cca 855,1 mil. Kč, tj. o 23,8 %. K navýšení výdajů na dávky nemocenského pojištění došlo v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19.
- Zvýšení výdajů objemově nejvýznamnější dávky systému v lednu 2021 – nemocenského (o 648,5 mil. Kč, tj. o 25,5 %) bylo způsobeno především nárůstem počtu proplacených dnů

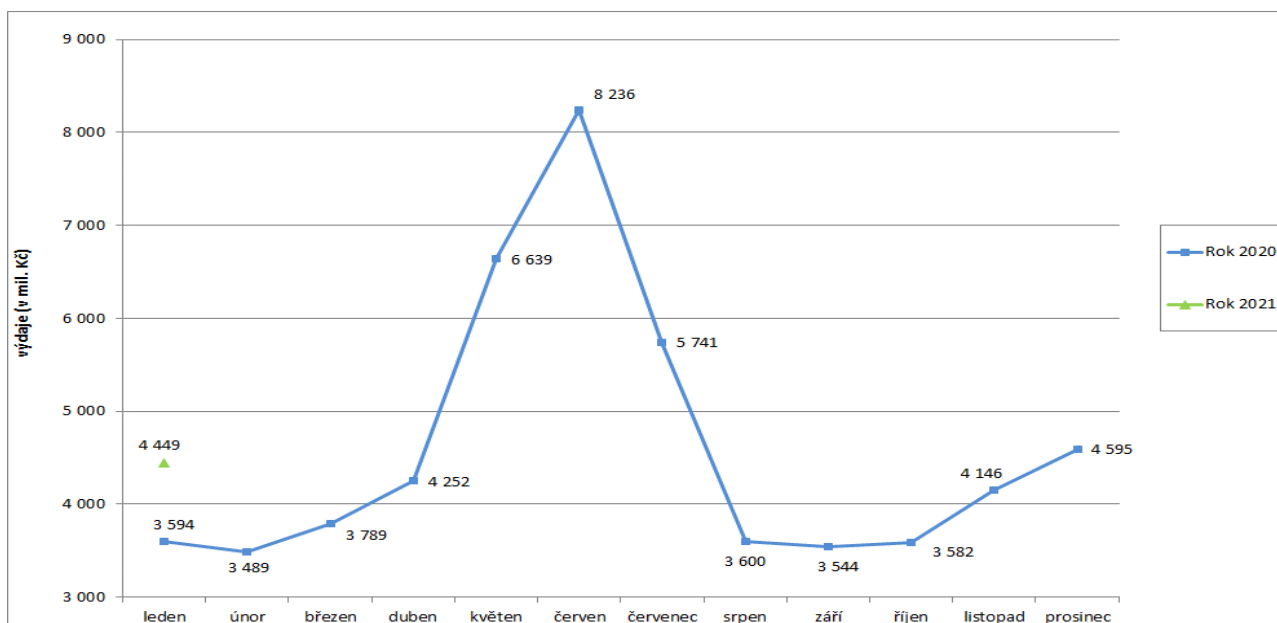
(v lednu 2021 se tento počet meziročně zvýšil o cca 966,9 tis., tj. o 19,4 %, na 5,95 mil. dnů).
Výše průměrné denní dávky nemocenského meziročně vzrostla o cca 5,1 % na 536 Kč.

Tabulka 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2020	státní rozpočet
Rok 2021 (v mil. Kč)		4 449												x	43 100
Rok 2020 (v mil. Kč)		3 594	3 489	3 789	4 252	6 639	8 236	5 741	3 600	3 544	3 582	4 146	4 595	55 207	57 028
Rozdíl	v mil. Kč	855													
	v %	23,8													

Zdroj: ČNB

Graf 2.1: Vývoj výdajů na dávky nemocenského pojištění

Tabulka 2.2: Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle druhu dávky

Dávka nemocenského pojištění	Vyplaceno v období (mil. Kč)		Meziroční index v %
	leden 2020	leden 2021	
Nemocenské	2 540,8	3 189,3	125,5
Ošetřovné	149,8	306,4	204,5
Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	0,7	0,3	46,6
Peněžité pomoci v mateřství	872,7	918,6	105,3
Otcovská poporodní péče	18,6	20,0	107,8
Dlouhodobé ošetřovné	11,2	14,2	126,7
CELKEM	3 593,8	4 448,9	123,8

Zdroj: ČSS

3) Podpory v nezaměstnanosti

- V **lednu 2021** dosáhly výdaje související s podporou v nezaměstnanosti **907,5 mil. Kč** (cca 5,9 % čerpání státního rozpočtu - 15 500,0 mil. Kč).
- **Podíl nezaměstnaných osob v lednu 2021 vzrostl oproti prosinci 2020 o 0,3 p. b. na 4,3 %**, oproti lednu 2020 podíl nezaměstnaných osob rovněž **vzrostl**, a to o 1,2 p. b.
- **Počet uchazečů o zaměstnání, kteří měli v lednu 2021 nárok na podporu v nezaměstnanosti** (ukazatel, který významně ovlivňuje výši vynaložených prostředků na podpory v nezaměstnanosti), dosáhl cca 107,9 tis., tj. 34,9 % z celkového počtu 308,9 tis. osob vedených k 31. 1. 2021 v evidenci Úřadu práce ČR.

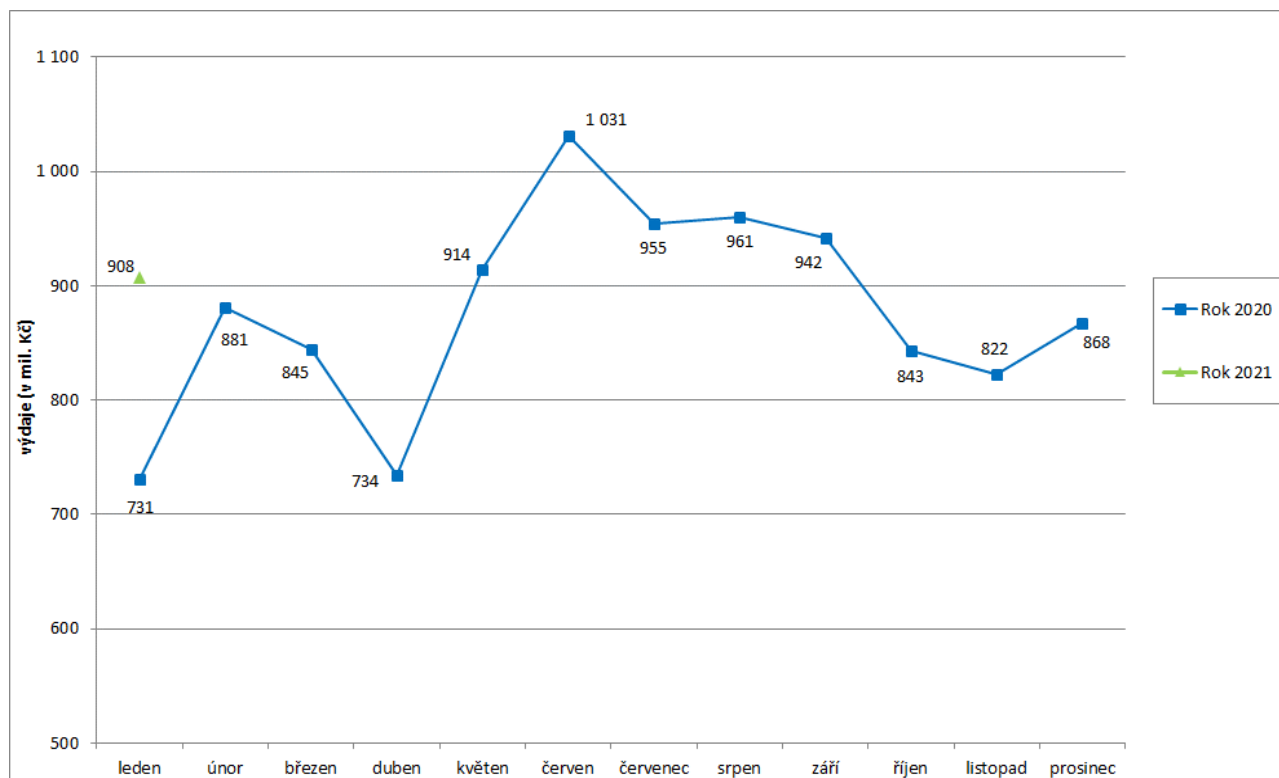
Tabulka 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

Výdaje v rámci dávkového systému	Běžný měsíc												Finanční rok	
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2020	státní rozpočet
Rok 2021 (v mil. Kč)	908												x	15 500
Rok 2020 (v mil. Kč)	731	881	845	734	914	1 031	955	961	942	843	822	868	10 525	10 850
Rozdíl	v mil. Kč	176												
	v %	24,1												

Zdroj: ČNB

Pozn.: zahrnuje podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci ZP v pracovní rehabilitaci, kompenzace odbytného, odchodného a odstupného, refundace podpor v nezaměstnanosti do zahraničí, naopak nezahrnuje poštovné, bankovní a nákup ostatních služeb

Graf 3.1: Vývoj výdajů na podpory v nezaměstnanosti

4) Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči

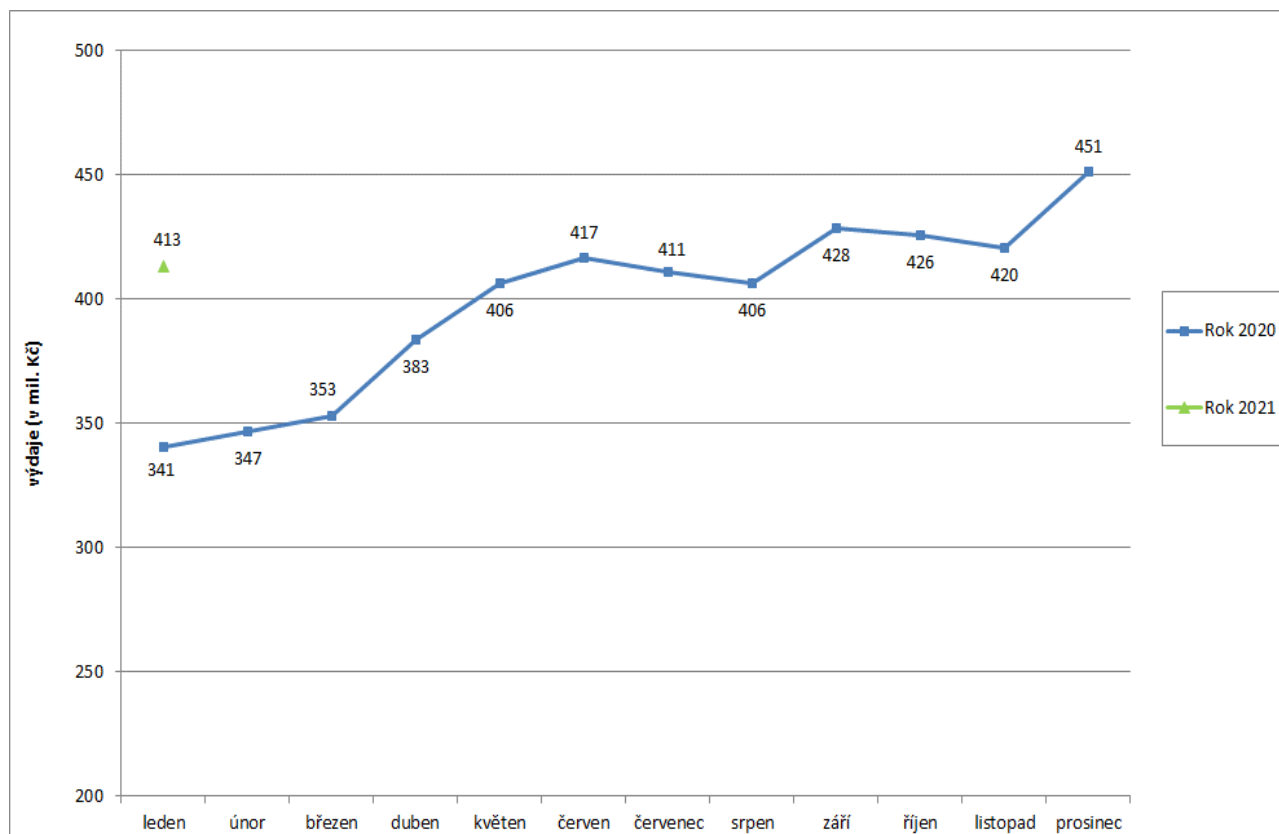
- **Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi** činily v lednu 2021 cca **413,2 mil. Kč**, tj. **7,3 %** čerpání z částky **státního rozpočtu** (5 658,2 mil. Kč).
- Výdaje na **dávky pro osoby se zdravotním postižením** dosáhly v lednu 2021 cca **232,7 mil. Kč**, tj. **7,8 %** čerpání z částky **státního rozpočtu** (3 000,0 mil. Kč).
- Na **příspěvek na péči** bylo v lednu 2021 vynaloženo cca **2 732,7 mil. Kč**, tj. **8,3 %** z částky **státního rozpočtu** (33 000,0 mil. Kč).

Tabulka 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2020	státní rozpočet
Rok 2021 (v mil. Kč)		413												x	5 658
Rok 2020 (v mil. Kč)		341	347	353	383	406	417	411	406	428	426	420	451	4 788	4 901
Rozdíl	v mil. Kč	73													
	v %	21,3													

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.1: Vývoj výdajů na dávky pomoci v hmotné nouzi

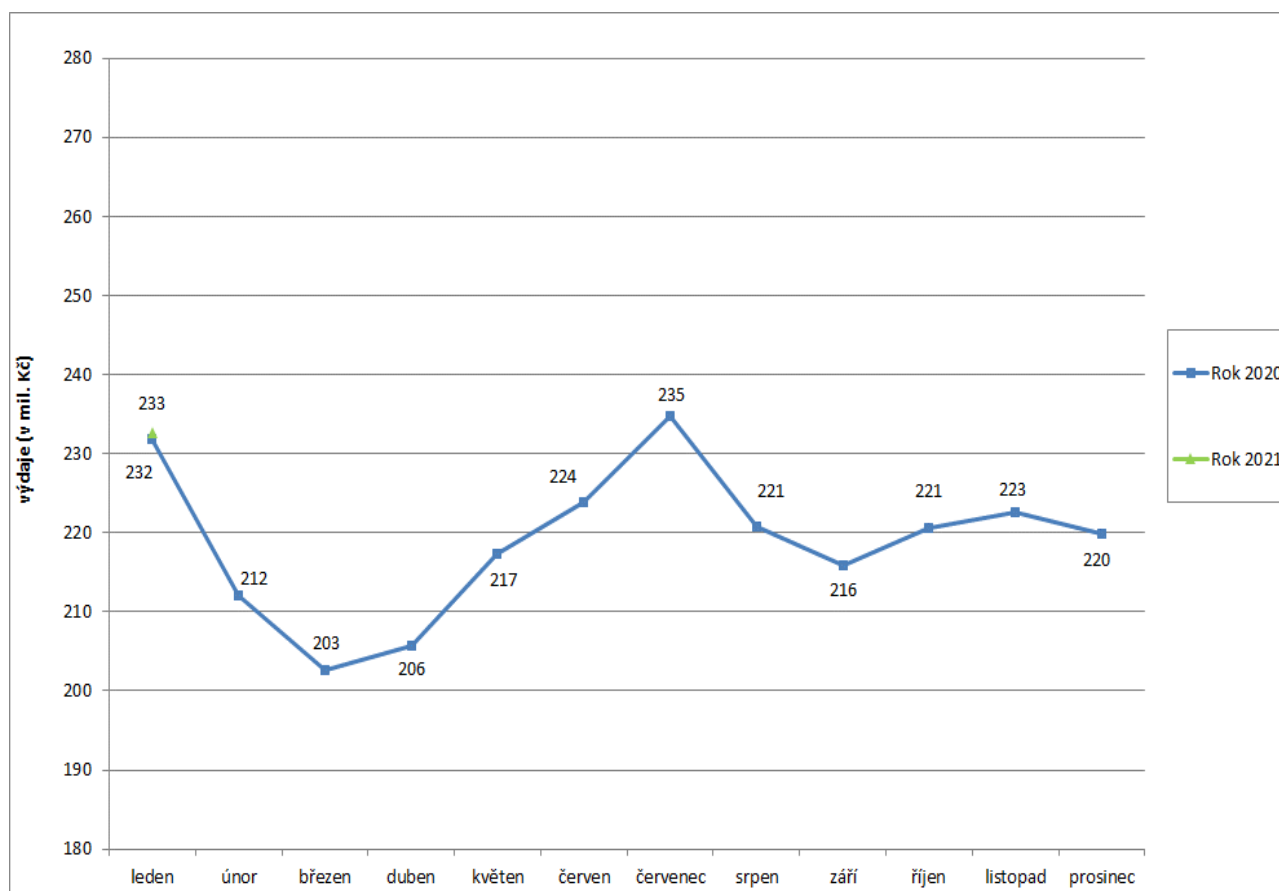

Tabulka 4.2: Vývoj výdajů na dávky pro osoby se zdravotním postižením

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2020	státní rozpočet
Rok 2021 (v mil. Kč)		233												x	3 000
Rok 2020 (v mil. Kč)		232	212	203	206	217	224	235	221	216	221	223	220	2 628	2 800
Rozdíl	v mil. Kč	1													
	v %	0,3													

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.2: Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením

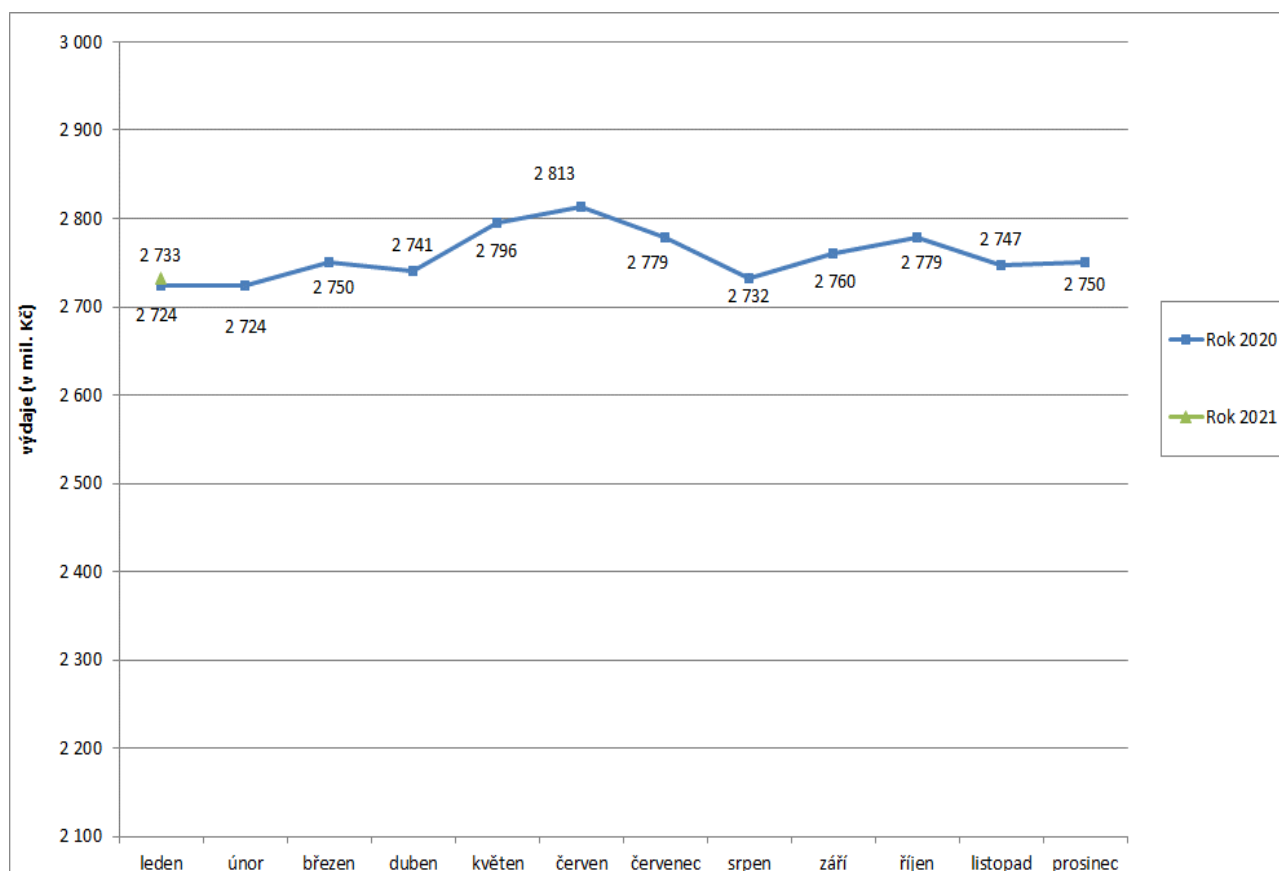

Tabulka 4.3: Vývoj výdajů na příspěvek na péči

Výdaje v rámci dávkového systému		Běžný měsíc											Finanční rok		
		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2020	státní rozpočet
Rok 2021 (v mil. Kč)		2 733												x	33 000
Rok 2020 (v mil. Kč)		2 724	2 724	2 750	2 741	2 796	2 813	2 779	2 732	2 760	2 779	2 747	2 750	33 094	33 350
Rozdíl	v mil. Kč	9													
	v %	0,3													

Zdroj: MPSV (JVM)

Graf 4.3: Výdaje na příspěvek na péči

Tabulka 4.4: Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči

Typ dávky	Počet vyplacených dávek (v tis.)		Meziroční index v %	Vyplaceno v měsíci (v mil. Kč)		Meziroční index v %
	leden 2020	leden 2021		leden 2020	leden 2021	
Dávky pomoci v hmotné nouzi	90,6	95,3	105,2	340,6	413,2	121,3
příspěvek na živobytí	57,9	61,9	106,9	211,4	270,1	127,8
doplatek na bydlení	31,0	31,7	102,3	124,9	134,3	107,5
mimořádná okamžitá pomoc	1,7	1,7	100,0	4,3	8,8	204,7
Dávky pro zdravotně postižené	272,5	267,6	98,2	231,9	232,7	100,3
příspěvek na mobilitu	271,9	267,0	98,2	149,6	146,8	98,1
příspěvek na zvl. pomůcku	0,6	0,6	100,0	82,2	85,9	104,5
Příspěvek na péči	367,9	358,8	97,5	2 723,8	2 732,7	100,3

Zdroj: MPSV (JVM), OkStat

Pozn.: v lednu 2021 bylo cca 1,7 tis. příspěvků na živobytí (v lednu 2020 cca 33,6 tis. příspěvků) a pouze nepatrné množství dávek mimořádné okamžité pomoci (v lednu 2020 cca 0,1 tis.) vyplaceno zčásti formou poukázky.

5) Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče

- **Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče** dosáhly v **lednu 2021** téměř **4,0 mld. Kč**, tj. meziročně o cca 0,9 mld. Kč více, tj. 8,1 % **státního rozpočtu** (49 252,3 mil. Kč).
- V systému **státní sociální podpory** byl v lednu 2021 zaznamenán výraznější **meziroční pokles výdajů u příspěvku na bydlení** (o cca 31,4 mil. Kč). K výraznějšímu meziročnímu nárůstu došlo u **rodičovského příspěvku**, a to o cca 0,9 mld. Kč. Důvodem je zvýšení celkové částky od ledna 2020, kterou mohou rodiče vyčerpat (z 220 000 Kč na 300 000 Kč a pro dvojčata a víceročata byla částka zvýšena z 330 000 Kč na 450 000 Kč) a s tím související nárůst měsíční výše dávky. Rovněž se zvýšil i počet vyplacených dávek.
- **Na dávky pěstounské péče** bylo v lednu 2021 vynaloženo **332,2 mil. Kč**, tj. meziročně o cca 3,4 mil. Kč (o 1,0 %) více.

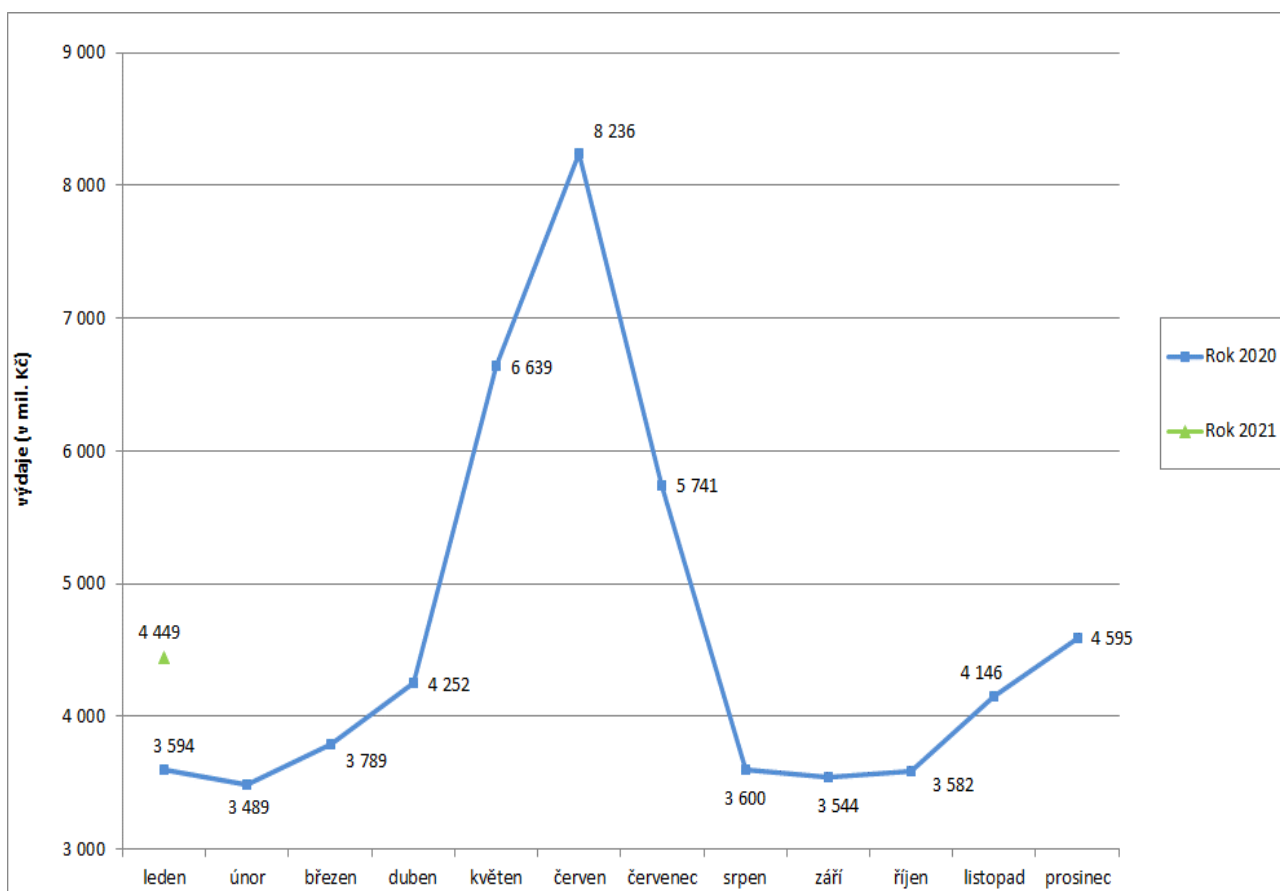
Tabulka 5.1: Vývoj výdajů na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče

Výdaje v rámci dávkového systému	Běžný měsíc												Finanční rok*	
	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	skutečnost 2020	státní rozpočet
Rok 2021 (v mil. Kč)	3 990												x	49 252
Rok 2020 (v mil. Kč)	3 103	4 169	4 545	4 584	4 632	4 607	4 541	4 134	4 379	4 256	4 247	4 490	52 615	53 485
Rozdíl	v mil. Kč	888												
	v %	28,6												

Zdroj: ČNB

* oproti údajům za běžný měsíc zahrnuje rovněž zejména pojistné za zaměstnavatele odváděné z odměny pěstouna

Graf 5.1: Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče

Pozn.: zvýšení výdajů od února 2020 souvisí zejména se zvýšením celkové částky rodičovského příspěvku.

Tabulka 5.2: Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče podle typu dávky

Typ dávky		Počet vyplacených dávek (v tis.)		Meziroční index v %	Vyplaceno v období (v mil. Kč) ¹⁾		Meziroční index v %
		leden 2020	leden 2021		leden 2020	leden 2021	
Dávky státní sociální podpory	přídavek na dítě	236,4	234,4	99,2	188,3	184,8	98,1
	příspěvek na bydlení	166,4	155,8	93,6	595,0	563,6	94,7
	rodičovský příspěvek	298,1	310,5	104,2	2 173,6	3 106,5	142,9
	porodné	0,8	0,7	87,5	8,5	7,7	90,6
	pohřebné ²⁾	0,2	0,2	x	1,0	1,0	100,0
Dávky SSP celkem ⁶⁾		701,9	701,6	100,0	2 966,4	3 863,5	130,2
Dávky pěstounské péče	příspěvek na úhradu potřeb dítěte	17,3	17,3	100,0	105,3	106,5	101,1
	odměna pěstouna	13,2	13,5	102,3	220,4	223,2	101,3
	příspěvek při převzetí dítěte ²⁾	0,2	0,1	x	1,6	1,1	68,8
	příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla ^{2), 3)}	0,0	0,0	x	0,3	0,5	166,7
	příspěvek při ukončení pěstounské péče ^{2), 4)}	0,0	0,0	x	1,2	0,9	75,0
Dávky pěstounské péče celkem ⁵⁾		30,7	30,9	100,7	328,8	332,2	101,0
Dávkové výdaje - celkem		732,6	732,5	100,0	3 295,2	4 195,7	127,3
Celkové čerpání dle ČNB		x	x	x	3 102,5	3 990,1	128,6

Zdroj: MPSV (OkStat, údaje k 10. 2. 2021), ČNB

1) bez převodů z depozitního účtu a na příjmový účet SR,

2) z důvodu nízkého počtu vyplacených dávek a z důvodu zaokrouhlení není hodnota meziročního indexu uvedena,

3) v lednu 2021 bylo vyplaceno 10 těchto příspěvků, v lednu 2020 se jednalo rovněž o 11 příspěvků,

4) v lednu 2021 se vyplatilo 34 těchto příspěvků, v lednu 2020 šlo o 46 příspěvků,

5) ve sloupcích „Vyplaceno...“ bez výdajů na pojistné a na odvody daně z příjmů,

6) včetně údajů za sociální příspěvek, který byl od počátku roku 2012 zrušen

6) Souhrnný přehled vývoje výdajů na sociální dávky

Tabulka 6.1 obsahuje základní přehled vývoje výdajů jednotlivých dávkových systémů resortu MPSV uvedených v kapitolách 1 až 5 tohoto materiálu (meziroční srovnání včetně komparace ve vztahu k částkám státního rozpočtu).

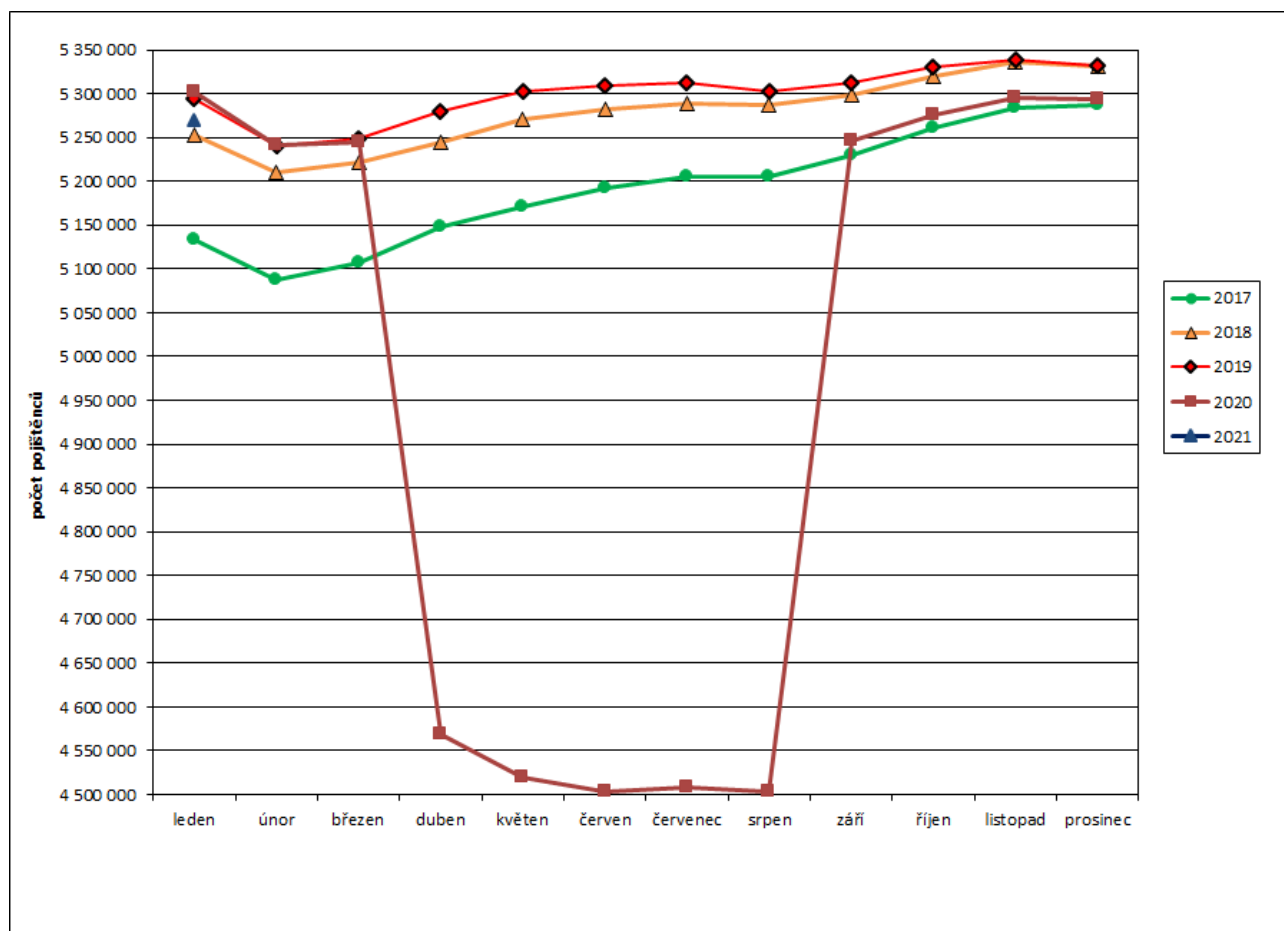
Tabulka 6.1: Vývoj výdajů v oblasti dávkových systémů MPSV

Dávkový systém	Čerpání v lednu		Rozpočet 2020
	skutečnost 2021	skutečnost 2020	
Dávky důchodového pojištění	40 788,3	39 332,5	502 800,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	1 455,8	x
Rozdíl - v %	x	3,7	x
Dávky nemocenského pojištění	4 448,9	3 593,8	43 100,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	855,1	x
Rozdíl - v %	x	23,8	x
Podpory v nezaměstnanosti	907,5	731,2	15 500,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	176,3	x
Rozdíl - v %	x	24,1	x
Příspěvek na péči	2 732,7	2 723,8	33 000,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	8,9	x
Rozdíl - v %	x	0,3	x
Dávky pomoci v hmotné nouzi	413,2	340,6	5 658,2
Rozdíl - v mil. Kč	x	72,6	x
Rozdíl - v %	x	21,3	x
Dávky pro osoby se zdravotním postižením	232,7	231,9	3 000,0
Rozdíl - v mil. Kč	x	0,8	x
Rozdíl - v %	x	0,3	x
Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče	3 990,1	3 102,5	49 252,3
Rozdíl - v mil. Kč	x	887,6	x
Rozdíl - v %	x	28,6	x
CELKEM	53 513,4	50 056,3	652 310,5
Rozdíl - v mil. Kč	x	3 457,1	x
Rozdíl - v %	x	6,9	x

7) Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

- V lednu 2021 se příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti meziročně zvýšily o 1 965,4 mil. Kč na cca **47,4 mld. Kč** (viz tabulka 7.1).
- Z hlediska porovnání příjmů z pojistného na důchodové a nemocenské pojištění a adekvátních výdajů za leden 2021 činil rozdíl cca - **2,3 mld. Kč**. V lednu 2020 se jednalo o rozdíl ve výši cca - 2,9 mld. Kč. Zhoršení finanční bilance nemocenského pojištění v lednu 2021 bylo zapříčiněno především vyššími výdaji na dávky nemocenského pojištění v souvislosti s epidemií onemocnění COVID - 19 (viz tabulka 7.2).
- **Celkový úhrn vyměřovacích základů**, ze kterého bylo v lednu 2021 pojistné odvedeno, se meziročně zvýšil o 7,0 mld. Kč na 145,0 mld. Kč, přičemž **celkový počet pojištěnců se snížil**, a to o cca **32,8 tis. na 5 269,6 tis. osob** (v tom 4 556,1 tis. zaměstnanců a 713,4 tis. OSVČ). V lednu 2020 se jednalo o 5 302,4 tis. pojištěnců (v tom 4 601,0 tis. zaměstnanců a 701,3 tis. OSVČ). Vývoj počtu pojištěnců v průběhu let 2017 až 2021 zachycuje graf 7.1.

Graf 7.1: Vývoj počtu pojištěnců v letech 2017 až 2021

Tabulka 7.1: Meziroční srovnání příjmů z pojistného

	Příjmy z pojistného (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl (v mil. Kč)
	leden 2020	leden 2021		
Důchodové pojištění	40 782,6	42 525,2	104,3	1 742,6
Nemocenské pojištění	2 905,5	3 053,6	105,1	148,1
Důchodové a nemocenské pojištění	43 688,1	45 578,9	104,3	1 890,8
Příspěvek na SPZ*	1 745,3	1 819,9	104,3	74,6
CELKEM	45 433,4	47 398,7	104,3	1 965,4

Zdroj: ČSSZ

* státní politika zaměstnanosti

Tabulka 7.2: Srovnání dosavadních příjmů z pojistného s adekvátními výdaji státního rozpočtu

	Výběr pojistného za leden (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Výdaje za leden (v mil. Kč)		Meziroční index v %	Rozdíl mezi výběrem a výdaji za leden (v mil. Kč)	
	2020	2021		2020	2021		2020	2021
	Důchodové pojištění	40 782,6		42 525,2	104,3		42 958,7	43 471,0
Nemocenské pojištění	2 905,5	3 053,6	105,1	3 593,8	4 448,9	123,8	-688,3	-1 395,2
Důchodové a nemoc. pojištění	43 688,1	45 578,9	104,3	46 552,5	47 919,8	102,9	-2 864,4	-2 341,0
Příspěvek na SPZ	1 745,3	1 819,9	104,3					
CELKEM	45 433,4	47 398,7	104,3					

Pozn.: Výdaje na důchody zahrnují zálohy poštám ve výši 2,7 mld. Kč.

Zdroj: ČSSZ (účetní bilance)